

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 05, 2020

Nummer 5, 2020

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:1744](#) 10-03-2020

Purmerend/omgevingsvergunning afwijken van bestemmingsplan

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2020:814](#) 25-02-2020

Fryslân/handhaving

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2020:808](#) 12-02-2020

Planschade Amsterdam

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2020:513](#) 11-02-2020

Overijssel/handhaving

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2020:796](#) 05-02-2020

Nadeelcompensatie Waterschap Limburg

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:741](#) 11-03-2020

Schagen/bestemmingsplan 'Pallas-reactor'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:683](#) 04-03-2020

Beverwijk/bestemmingsplan 'Wijk aan Zee/Beverwijk'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:682](#) 04-03-2020

Gelderland/inpassingsplan 'Overnachtingshaven Lobith'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:684](#) 04-03-2020

Aalten/bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2015'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:661](#) 04-03-2020

Limburg/omgevingsvergunning milieu

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:620](#) 26-02-2020

Bergeijk/coördinatieregeling voor bestemmingsplan en omgevingsvergunningen voor de activiteiten bouwen en milieu

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:590](#) 26-02-2020

Deurne/bestemmingsplan 'Derde herziening bestemmingsplan Buitengebied' (1)

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:498](#) 19-02-2020

Doetinchem/bestemmingsplan 'Buitengebied 2012'

Annotatie

[Mobility as a Service \(MaaS\) als instrument voor korting op de parkeereis](#)

mr. D.S.P. Roelands-Fransen en mr. J. Zweers

Annotatie

[Hoger beroep inzake aanvraag watervergunning en last onder dwangsom t.a.v. mestdistributie-, transport- en loonbedrijf](#)

Roos Bruijnsteen

RECHTSPRAAK

Planschade Amsterdam

Wegbestemmen prostitutiebedrijf, vergewisplicht, reformatio in peius, overgangsrecht en vermogensschade, compensatie in natura.

Casus

Partijen zijn het met elkaar eens over de planologische verslechtering door de inwerkingtreding van het bestemmingsplan 'Herbestemmen Raambordelen Binnenstad' per 27 december 2012, omdat daarbij de functie 'prostitutiebedrijf' voor de gronden van de genoemde panden is komen te vervallen.

SAOZ heeft in het aanvullend advies van 2 november 2018 de hoogte van de tegemoetkoming (omlaag) bijgesteld naar € 266.860. Weliswaar wordt dezelfde drempel van 3% voor het normaal maatschappelijk risico aangehouden, maar SAOZ herziert het bedrag vanwege een correctie van de exploitatiekosten (ter hoogte van 40% van de bruto huuropbrengst). Deze correctie was volgens SAOZ ten onrechte achterwege gelaten. De bezwaarschriftencommissie en vervolgens de verweerder hebben het herziene bedrag van SAOZ overgenomen in het bestreden besluit, maar de eisers betogen dat dit zorgt voor strijd met het zogenoemde verbod op reformatio in peius.

Rechtsvraag

Is er strijd met het verbod op reformatio in peius?

Uitspraak

Het verbod op reformatio in peius komt er in de kern op neer dat een persoon door het maken van bezwaar tegen een beslissing van een bestuursorgaan, niet in een nadeliger positie mag komen.

De rechtbank is van oordeel dat deze beroepsgrond slaagt, omdat de verweerder zonder het bezwaar van de eisers niet zelf had kunnen besluiten tot een lagere tegemoetkoming van € 266.860, ten opzichte van € 324.200 in het primaire besluit. Het gaat hier naar het oordeel van

de rechtbank weliswaar om het herstel van een fout, maar niet om een dusdanige evidente fout of verschrijving die de eisers hadden kunnen voorzien bij het maken van bezwaar. Evenmin is gecorrigeerd vanwege onjuist aangeleverde informatie door de eisers. Het standpunt van de verweerder dat de eisers ten tijde van het maken van bezwaar konden weten dat de verweerder een onjuiste berekening ten grondslag legde aan het primaire besluit, volgt de rechtbank niet. De correctie ligt namelijk binnen de invloedssfeer (de vergewisplicht) van de verweerder, ook ten tijde van het primaire besluit. De eisers mochten daarom uitgaan van de juistheid van het in het primaire besluit genoemde bedrag aan tegemoetkoming. Dit betekent dat de verweerder de rechtsgevolgen van het primaire besluit, te weten het in dat besluit vastgestelde bedrag, in stand had moeten laten bij het bestreden besluit.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 12-02-2020

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2020:808

Zaaknummer: AWB - 19 _ 1092

Wetsartikelen: 6.1 Wro en 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Purmerend/omgevingsvergunning afwijken van bestemmingsplan

Had een milieueffectrapport moeten worden opgesteld omdat sprake is van een afvalverbrandingsinstallatie?

Casus

Er is een omgevingsvergunning verleend voor de realisatie van een biomassacentrale waar houtsnippers worden verbrand die afkomstig zijn van regulier onderhoud van de Nederlandse bossen en landschappen volgens NTA-8003, afkomstig van Staatsbosbeheer. Ook is een m.e.r.-beoordeling verricht, met als uitkomst dat het opstellen van een milieueffectrapport niet noodzakelijk is. Eisers stellen dat er wel een milieueffectrapport moet worden opgesteld, omdat er sprake is van een afvalverbrandingsinstallatie vanwege de verbranding van de afvalstoffen. Volgens de verweerder is er geen sprake van afvalstoffen, verwijzend naar de Kaderrichtlijn afvalstoffen en de Handreiking onbehandeld hout van het Ministerie van IenM van oktober 2017, waarin een handreiking is gegeven voor de toepassing van de definities afvalstof en bijproduct.

Rechtsvraag

Had een milieueffectrapport moeten worden opgesteld voor de biomassacentrale vanwege de verbranding van houtsnippers, omdat de installatie is aan te merken als een afvalverbrandingsinstallatie als bedoeld in categorie 18.4 van onderdeel C van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.)?

Uitspraak

De rechtbank is van oordeel dat verweerder afdoende heeft gemotiveerd dat de houtsnippers die in de biomassacentrale zullen worden gestookt niet zijn aan te merken als afvalstoffen in de zin van artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Daarbij is van belang dat, hetgeen door verweerder en derde-partij ter zitting is bevestigd, tussen Staatsbosbeheer en derde-partij sprake is van een (exclusieve) contractuele relatie, waarmee voor Staatsbosbeheer is

verzekerd dat voor het hout een vorm van benutting is voorzien. Nu de verweerder zich terecht op het standpunt stelt dat geen sprake is van een afvalstof, is categorie 18.4 van onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r niet van toepassing.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 10-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:1744

Zaaknummer: HAA 19/5146

Wetsartikelen: categorie 18.4 onderdeel C bijlage Besluit mer

ANNOTATIE

Mobility as a Service (MaaS) als instrument voor korting op de parkeereis***mr. D.S.P. Roelands-Fransen en mr. J. Zweers******Annotatie bij uitspraak Rb. Rotterdam 28 februari 2020,
ECLI:NL:RBROT:2020:1780***

1. Mobility as a Service (MaaS) is de laatste jaren sterk in ontwikkeling. Te denken valt aan Felyx-scooters, Greenwheels-deelauto's en Swapfiets-abonnementen. De groei in MaaS brengt ook de nodige juridische vraagstukken met zich mee, bijvoorbeeld ten aanzien van de verhouding tussen MaaS en de parkeereisen voor ontwikkelingen. Interessant is in dit kader de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 28 februari 2020, waaruit volgt dat het gebruik van MaaS in bepaalde gevallen kan leiden tot een korting op de parkeereis.

2. In de uitspraak staat het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam tot het verlenen van een omgevingsvergunning ten behoeve van de gedeeltelijke sloop, restauratie en nieuwbouw van het rijksmonument Postkantoor aan de Coolensingel in het centrum van Rotterdam. De omgevingsvergunning is verleend in het kader van het project 'Post Rotterdam', een project gericht op de restauratie en herbestemming van het voormalig hoofdparkkantoor en de bouw van een woontoren van maximaal 155 meter. In het voormalig postkantoor worden een vijfsterrenhotel en overige commerciële voorzieningen zoals winkels, restaurants en cafés gerealiseerd. In de woontoren zijn 305 appartementen gepland. Onder de nieuwbouw wordt een ondergrondse parkeergarage voor 34 auto's voorzien. Voor het stallen van fietsen wordt een deel van de kelder van het bestaande gebouw gebruikt voor het realiseren van 730 fietsparkeerplaatsen.

3. Hoewel de gehele uitspraak lezenswaardig is, focussen wij in deze annotatie met name op de overwegingen van de rechtbank inzake het toepassen van een korting op de parkeereis, in het bijzonder vanwege het gebruik van MaaS en deelauto's. Het college heeft de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het aspect parkeren beoordeeld met inachtneming van de 'Beleidsregeling Parkeernormen voor auto en fiets gemeente Rotterdam 2018'. Op basis van deze beleidsregel wordt voor specifieke functies een parkeereis berekend. Op grond van

artikel 6 lid 3 van de beleidsregel, bestaat de mogelijkheid bijzondere vrijstellingen van de parkeereis te hanteren. Korting op de parkeereis kan op grond van de beleidsregel, kort samengevat, in vier gevallen worden toegepast:

Bij de nabijheid van ov-stations.
Ingeval van extra fietsparkeerruimte.
Ingeval van inzet van deelauto's.
Ingeval van inzet van MaaS.

4. De parkeereis voor auto's bestaat zonder toepassing van de hierboven genoemde vrijstellingsmogelijkheden uit 228 parkeerplaatsen ten behoeve van de woonfunctie. Het college heeft echter op basis van de beleidsregel gebruikgemaakt van de vier vrijstellingsmogelijkheden, waardoor de parkeereis van 228 parkeerplaatsen wordt gereduceerd tot 32 autoparkeerplaatsen. In totaal bedraagt de korting op de parkeereis bijna 90%. Nu 34 parkeerplaatsen worden gerealiseerd op het eigen terrein van het project, wordt volgens het college voldaan aan de parkeereis.

5. De korting op de parkeereis is onder meer toegepast op basis van het feit dat 9 deelauto's worden ingezet op daarvoor geoormerkte parkeerplaatsen en gebruik wordt gemaakt van het MaaS-abonnement. Laatstgenoemd abonnement biedt bewoners voor minimaal tien jaar toegang tot mobiliteitsopties zoals trein, bus, tram, metro, ov-fietsen, deelauto's of elektrische scooters. Dit alles wordt bij elkaar aangeboden in een mobiele applicatie waarmee de gebruiker te allen tijde toegang heeft tot mobiliteit. Door eisers werd onder meer aangevoerd dat de toepassing van de korting op de parkeereis dubbel werd toegepast, omdat de deelauto's waarvoor een korting is verleend ook onderdeel zijn van het MaaS-abonnement. De rechtbank overweegt echter dat de 9 deelauto's die op daartoe geoormerkte deelauto-parkeerplaatsen beschikbaar worden gesteld, niet dezelfde auto's zijn als de deelauto's die onderdeel uitmaken van het MaaS-abonnement. De MaaS-deelauto's zijn immers op andere plekken aanwezig dan de 9 deelauto's die losstaan van het MaaS-abonnement. Tevens overweegt de rechtbank dat MaaS ruimer is dan het enkel aanbieden van deelauto's en dat het derhalve een aparte categorie vormt waarvoor vrijstelling kan worden verleend.

6. De rechtbank is daarnaast van oordeel dat het college er redelijkerwijs op kon vertrouwen dat MaaS een toekomstbestendig concept is. Het gebruik van elementen waaruit MaaS bestaat, neemt volgens de rechtbank enkel toe, waarbij onder meer wordt verwezen naar het gebruik van Felyx-scooters. Ook ligt autobezit bij bewoners van de woontoren volgens de rechtbank niet voor de hand, omdat op grond van de 'Beleidsregeling Parkeernormen voor auto en fiets gemeente Rotterdam 2018' bewoners en gebruikers van ontwikkelingen waarvoor

een vrijstelling is toegepast, geen aanspraak meer kunnen maken op een parkeervergunning.

7. De rechtbank hecht grote waarde aan het feit dat in de omgevingsvergunning geborgd is dat de onderdelen op basis waarvan vrijstelling is verleend van de parkeereis, ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Ten aanzien van MaaS is als voorwaarde opgenomen dat MaaS minimaal tien jaar na ingebruikname van het gebouw voor de woonfunctie beschikbaar is voor bewoners. Middels een contract dienen de MaaS-modaliteiten 24 uur per dag, 365 dagen per week beschikbaar te zijn en te blijven. In gelijke zin is voor de 9 deelauto's geborgd dat zij minimaal tien jaar lang en gedurende het jaar 24 uur per dag beschikbaar zijn. Volgens de rechtbank zijn deze voorwaarden handhaafbaar. Het is volgens de rechtbank eenvoudig te controleren of MaaS wordt aangeboden en of deelauto's nog beschikbaar zijn. Mocht op enig moment blijken dat MaaS en/of deelauto's onvoldoende beschikbaar wordt gesteld, dan zal het college volgens de rechtbank in beginsel handhavend dienen op te treden, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Gelet op het voorgaande overweegt de rechtbank dat het college in redelijkheid een korting op de parkeereis heeft kunnen toepassen vanwege het borgen van MaaS en deelauto's.

8. De uitspraak van de rechtbank past goed binnen de trend die de afgelopen periode in de jurisprudentie is ingezet, waarin meer ruimte lijkt te worden gecreëerd om af te wijken van parkeereisen bij ruimtelijke ontwikkelingen, mits op andere wijze voldoende is gewaarborgd dat geen parkeeroverlast ontstaat. In dit verband kan worden gewezen op de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:434. In die uitspraak stond een herziening van de parkeerregeling uit een eerder bestemmingsplan centraal, dat voorzag in meer dan 450 woningen en een winkelcentrum in de wijk Leidsche Rijn. Op basis van deze parkeerregeling werd niet langer vereist dat parkeren op eigen terrein moest worden opgelost. Mits op acceptabele loopafstanden voldoende parkeergelegenheid bestaat, kan door middel van parkeren in de openbare ruimte worden voldaan aan de parkeereis die samenhangt met de ruimtelijke ontwikkeling. De Afdeling overwoog dat het parkeerbeleid de mogelijkheid bood om minder parkeerplaatsen dan het minimum aantal zoals vereist op grond van de parkeernorm te realiseren, mits kon worden aangetoond dat op andere wijze binnen acceptabele loopafstand rond de ontwikkeling in de nodige parkeerruimte werd voorzien. In dit geval was de parkeerregeling in het bestemmingsplan, waarbij werd uitgeweken naar de openbare ruimte, volgens de Afdeling in overeenstemming met dit beleid. Door de raad van Utrecht was voldoende aangetoond dat door de nieuwe parkeerregeling geen onaanvaardbare knelpunten of hoge parkeerdruk in het plangebied zou ontstaan. Ook hier geldt dus dat wordt toegestaan dat wordt afgeweken van de 'standaard' parkeereis van parkeren op eigen terrein, nu voldoende anderszins is geborgd dat voldoende parkeergelegenheid bestaat.

9. Gewezen kan ook worden op de uitspraak van de Afdeling van 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2767. In die uitspraak stond een bestemmingsplan centraal waarin een brandweerkazerne en maximaal 180 appartementen werden gerealiseerd in Leiden. In het bestemmingsplan was een uitsplitsing gemaakt tussen bewoners en werknemers enerzijds en bezoekers anderzijds. Voor bewoners en werknemers werd ervan uitgegaan dat op eigen terrein werd geparkeerd, en dat bezoekers gebruik zouden maken van openbare parkeergelegenheid in de omgeving van de ontwikkeling. Deze uitsplitsing vond men niet terug in het gemeentelijk parkeerbeleid maar was dus in het bestemmingsplan zelf opgenomen als maatwerkoplossing. De raad overwoog dat de uitsplitsing onder meer voortkwam uit het feit dat in de omgeving op afstanden van 400 meter en 600 meter openbare parkeervoorzieningen aanwezig waren, waar voldoende parkeerplekken aanwezig waren om het bezoekersparkeren van de ontwikkeling op te vangen. Ook zouden op deze manier meer woningen kunnen worden gebouwd zodat daarmee aan de woningbouwbehoefte tegemoet kon worden gekomen. Bovendien lag het plangebied in de nabijheid van een ov-knooppunt. De Afdeling overwoog dat de uitsplitsing hiermee voldoende gemotiveerd was en derhalve kon worden toegepast. Indien dit voldoende gemotiveerd wordt, is het dus mogelijk om in een bestemmingsplan een splitsing te maken tussen gebruikers-/bewonersparkeren enerzijds en bezoekersparkeren anderzijds, ook als deze splitsing niet expliciet volgt uit het parkeerbeleid van de gemeente. Het stimuleren van andere vormen van mobiliteit – bijvoorbeeld gebruik van ov – wordt in het kader van de toets aan de goede ruimtelijke ordening geaccepteerd.

10. De uitspraak van de Rechtbank Rotterdam past dus in de recentelijk ontstane jurisprudentielijn waaruit volgt dat beleid waarin onder omstandigheden kan worden afgeweken van de eis om op eigen terrein te voorzien in voldoende parkeergelegenheid, de rechterlijke toets kan doorstaan. Dat is van groot belang nu veel gemeenten inzetten op stedelijke verdichting en intensief ruimtegebruik. Daarbij zijn gemeenten op zoek naar mogelijkheden om af te zien van de eis om te voorzien in voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein, zonder afbreuk te doen aan een goede ruimtelijke ordening. De uitspraken inzake Rotterdam, Utrecht en Leiden laten verschillende mogelijkheden zien waarop dat kan. Belangrijk aan deze voorbeelden is dat niet wordt afgeweken van beleid, maar dat het beleid zelf – neergelegd in de bestemmingsregeling zelf of in een beleidsregel – de mogelijkheid biedt om op een andere manier invulling te geven aan de parkeereis. Met de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam wordt duidelijk dat nieuwe mobiliteitsconcepten de toets van de rechter doorstaan en betrokken kunnen worden bij de beoordeling of een bouwplan de toets aan de parkeerregeling in het bestemmingsplan doorstaat. Daarmee is deze uitspraak van groot belang voor de praktijk!

11. Tegen de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam staat nog hoger beroep open, het is dus

nog even spannend of deze lijn ook door de Afdeling bestuursrechtspraak wordt bevestigd.
Laten we het hopen!

ANNOTATIE

Hoger beroep inzake aanvraag watervergunning en last onder dwangsom t.a.v. mestdistributie-, transport- en loonbedrijf***Roos Bruijnsteen******Annotatie bij ABRvS 12 februari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:442***

1. Deze uitspraak van de Afdeling betreft het hoger beroep van appellante inzake een aanvraag om een watervergunning, ten behoeve van het mestdistributie-, transport- en loonbedrijf dat zij exploiteert. Tegen het besluit tot verlening van deze watervergunning is de Brabantse Milieufederatie in beroep gekomen, wat door de rechtbank gegrond is verklaard en waarop het dagelijks bestuur van waterschap De Dommel opnieuw heeft beslist en daarbij de aanvraag buiten behandeling heeft gelaten.

2. Ook op 12 februari 2020 deed de Afdeling uitspraak in een zaak betreffende een last onder dwangsom die ten aanzien van hetzelfde bedrijf aan appellante is opgelegd door het college van GS van Noord-Brabant (ECLI:NL:RVS:2020:441). Deze annotatie betreft ook die uitspraak.

3. Ik bespreek deze uitspraken omdat:

hierin aan de orde komt dat in het kader van de beoordeling van de aanvraag om de watervergunning anders wordt beoordeeld of sprake is van een IPPC-installatie dan in het kader van de beoordeling van een handhavingsverzoek; de Afdeling hierin ingaat op het begrip ‘nuttige toepassing’; en omdat de Brabantse Milieufederatie betoogt dat bevoegd gezag gehouden was de aanvraag rechtstreeks te toetsen aan de waterkwaliteitsnormen van de Kaderrichtlijn Water.

4. In zowel de uitspraak betreffende de watervergunning als de uitspraak betreffende de last onder dwangsom staat de vraag centraal of sprake is van een IPPC-installatie. Artikel 1.1 van de Wabo verwijst in de definitie van ‘IPPC-installatie’ naar bijlage I bij de RIE. De mest die appellant inneemt valt onder ongevaarlijke afvalstoffen, als bedoeld in categorie 5.3 van die bijlage. Categorie 5.3 maakt onderscheid tussen verwijdering en nuttige toepassing. Ex

categorie 5.3 onder a) is bij verwijdering van ongevaarlijke afvalstoffen met een capaciteit van meer dan 50 ton per dag, door middel van de daar genoemde behandelingen, sprake van een IPPC-installatie. Ex categorie 5.3 onder b) is bij de *nuttige toepassing* of een *combinatie van nuttige toepassing en verwijdering* van ongevaarlijke afvalstoffen met een capaciteit van meer dan 75 ton per dag, door middel van daar genoemde behandelingen, sprake van een IPPC-installatie.

5. Vaststaat dat in de inrichting van appellant geen van de onder b) genoemde behandelingen plaatsvindt; aldus is geen sprake van een IPPC-installatie als binnen de inrichting van appellant sprake is van nuttige toepassing, of een combinatie van nuttige toepassing en verwijdering.

6. In het kader van de watervergunning overweegt de Afdeling dat de aanvraag om de watervergunning bepalend is voor de beoordeling of sprake is van een IPPC-installatie. In het kader van de last onder dwangsom is de feitelijke situatie ten tijde van het handhavingsbesluit bepalend, aldus de Afdeling.

7. In beide uitspraken overweegt de Afdeling onder verwijzing naar vaste jurisprudentie van het Hof van Justitie dat nuttige toepassing wordt gekenmerkt door het feit dat het belangrijkste doel ervan inhoudt, dat de afvalstoffen een nuttige functie kunnen vervullen doordat zij in de plaats komen van andere materialen die voor deze functie hadden moeten worden gebruikt, waardoor de natuurlijke hulpbronnen worden beschermd, en dat het behoud van natuurlijke hulpbronnen dus het belangrijkste doel moet zijn van de nuttige toepassing.

8. In de zaak omtrent de last onder dwangsom stelt appellant dat het hygiëniseren van de mest dat ten tijde van het nemen van het handhavingsbesluit binnen haar inrichting plaatsvond moet worden aangemerkt als nuttige toepassing. Appellant beoogt de gehygiëniseerde mest als kunstmestvervanger te verkopen. De Afdeling overweegt in de uitspraak evenwel dat niet is gebleken dat de gehygiëniseerde mest de inrichting van appellant verlaat als een voltooid eindproduct dat werd verkocht ten behoeve van rechtstreekse toepassing. Ook heeft appellante niet aannemelijk gemaakt dat de bewerking van de mest binnen haar inrichting erop is gericht een product te produceren dat voldoet aan zekere specificaties met het oog op het toepassen als kunstmestvervanger. De Afdeling oordeelt dat het college er dan ook ten tijde van het nemen van het handhavingsbesluit niet van behoefde uit te gaan dat sprake was van nuttige toepassing.

9. In de zaak omtrent de watervergunning komt de Afdeling tot een ander oordeel. De aanvraag om de watervergunning houdt verband met de verwerking van drijfmest tot onder andere nutriënten. Die nutriënten worden als kunstmestvervanger verkocht in het kader van

een Europese pilot. Met steun van de overheid vindt actief onderzoek plaats naar de mogelijkheden om tot een toepassing van nutriënten als kunstmestvervanger te komen. De Afdeling overweegt dat ten tijde van het besluit op de aanvraag dit onderzoek nog liep. Voor de vraag of sprake is van een handeling van nuttige toepassing acht de Afdeling bepalend dat de nutriënten het product zijn van specifieke bewerking van de mest, met als belangrijkste resultaat dat dit wordt klaargemaakt voor een gebruik als kunstmestvervanger. Dat dit beoogde gebruik zich nog in de onderzoeksfase bevindt en de effectiviteit en economische haalbaarheid daarvan wellicht nog niet vaststaan doet niet af aan dat doel. Onder deze omstandigheden kan het in de aanvraag beschreven winnen van nutriënten uit de mest worden beschouwd als nuttige toepassing, aldus de Afdeling.

10. Hierover het volgende. ‘Nuttige toepassing’ wordt in artikel 3 lid 15 van de Kaderrichtlijn afvalstoffen (hierna: Kra) gedefinieerd als *“elke handeling met als voornaamste resultaat dat afvalstoffen een nuttig doel dienen door hetzij in de betrokken installatie, hetzij in de ruimere economie andere materialen te vervangen die anders voor een specifieke functie zouden zijn gebruikt, of waardoor de afvalstof voor die functie wordt klaargemaakt.”* De Afdeling lijkt in de onderhavige uitspraak te overwegen dat de onzekerheid van het beoogde gebruik als mestvervanger niet afdoet aan de kwalificatie ‘nuttige toepassing’. Dit is opmerkelijk, nu de definitie uit de Kra als uitgangspunt lijkt te nemen dat het resultaat van nuttige toepassing moet zijn dat de afvalstoffen daadwerkelijk grondstoffen vervangen, dan wel worden klaargemaakt met als doel grondstoffen te vervangen. Dit wordt ondersteund door de Guidance bij de Kra, waarin wordt benadrukt dat die vervanging of voorbereiding daarop voor nuttige toepassing cruciaal is. Mijns inziens is niet evident dat een toepassing van afvalstoffen waarnaar nog onderzoek wordt gedaan kan worden gekwalificeerd als nuttige toepassing, juist als nog onzeker is dat daadwerkelijk andere materialen door die afvalstoffen zullen (kunnen) worden vervangen. Ook dat de stoffen al in de onderzoeksfase voor vervanging worden klaargemaakt in de zin van artikel 3 lid 15 van de Kra is wat mij betreft niet evident, nu in die fase juist onzeker is dat uiteindelijk sprake zal zijn van vervanging van andere materialen. Mij is geen jurisprudentie bekend waarin eerder over een toepassing die zich nog in de onderzoeksfase bevond werd geoordeeld dat van nuttige toepassing sprake was.

11. Voor wat betreft de uitspraak met betrekking tot de watervergunning merk ik op dat de Brabantse Milieufederatie betoogt dat bevoegd gezag gehouden was de aanvraag rechtstreeks te toetsen aan de waterkwaliteitsnormen van de Kaderrichtlijn Water (hierna: Krw). De Afdeling gaat hier in de uitspraak niet op in; de Afdeling overweegt niet met zoveel woorden of het bevoegd gezag al dan niet gehouden is rechtstreeks aan de Krw te toetsen. Wel verwijst de Afdeling naar de toets van het waterschap aan het Handboek immissietoets 2016, waarin invulling wordt gegeven aan de doelstellingen van de Krw. De Afdeling overweegt daarbij niet

dat het waterschap in plaats van de toets aan het Handboek rechtstreeks aan de Krw had moeten toetsen. Impliciet lijkt de Afdeling aldus het niet-rechtstreeks toetsen aan de Krw te accorderen.

RECHTSPRAAK

Limburg/omgevingsvergunning milieu

Appellant woont op 2 kilometer afstand van een inrichting waarvan hij geuroverlast ondervindt. Hij is geen belanghebbende.

Casus

Omgevingsvergunning voor verandering van een inrichting die zwavelhoudende katalysatoren uit de petrochemische industrie verwerkt. Appellant woont op twee kilometer afstand en ondervindt geuroverlast.

Rechtsvraag

Ondervindt appellant gevolgen van enige betekenis van de inrichting?

Uitspraak

Zoals de Afdeling heeft overwogen in bijvoorbeeld de uitspraak van 23 augustus 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2271, geldt als uitgangspunt dat degene die rechtstreeks feitelijke gevolgen ondervindt van een activiteit die een besluit toestaat, in beginsel belanghebbende is bij dat besluit. Daarbij geldt dat die gevolgen ook 'gevolgen van enige betekenis' moeten zijn (uitspraak van de Afdeling van 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:737). Gevolgen van enige betekenis ontbreken als de gevolgen wel zijn vast te stellen, maar de gevolgen van de activiteit voor de woon-, leef- of bedrijfssituatie van betrokkene dermate gering zijn dat een persoonlijk belang bij het besluit ontbreekt. Indien tijdens de procedure de vraag aan de orde is of 'gevolgen van enige betekenis' ontbreken, kan en mag van de betrokkene worden gevraagd uit te leggen welke feitelijke gevolgen hij van de activiteit ondervindt of vreest te zullen ondervinden.

Niet is in geschil dat [appellant] woont op een afstand van twee kilometer van de inrichting. Gelet op deze grote afstand heeft de rechtbank terecht aangenomen dat redelijkerwijs niet is te verwachten dat [appellant] milieugevolgen van enige betekenis van de inrichting, inclusief de verandering daarvan, kan ondervinden. Het is daarom aan [appellant] om met enige onderbouwing te komen dat hij desondanks toch gevolgen van enige betekenis ondervindt.

De enkele stellingen van [appellant] dat de inrichting regelmatig rookemissie veroorzaakt die zijn hele woonomgeving vult en dat [appellant] soms een hinderlijke geur waarneemt, zijn onvoldoende om aan te nemen dat hij ter plaatse van zijn woning milieugevolgen van enige betekenis van de inrichting ondervindt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:661

Zaaknummer: 201903833/1/A1

Wetsartikelen: 1:2 lid 1 Awb

RECHTSPRAAK

Deurne/bestemmingsplan ‘Derde herziening bestemmingsplan Buitengebied’ (1)

Dat nu nog geen sprake is van bewoning van een agrarische bedrijfswoning door een derde, betekent niet dat deze niet als plattelandswoning kan worden bestemd. Criteria voor het al dan niet aanmerken van gronden als primair agrarisch gebied, waar de agrarische sector zich duurzaam moet kunnen ontwikkelen, kunnen beleidsmatig van aard zijn.

Casus

Bestemmingsplan waarin de aangepaste Verordening ruimte Noord-Brabant is verwerkt en waarin gemeentelijk beleid wordt vastgelegd, onder meer de omvorming van het ‘landbouwontwikkelingsgebied’ (LOG) naar een kleiner ‘primair agrarisch gebied’ (Primag).

Rechtsvraag

1. Is de keuze om een woning niet als agrarische bedrijfswoning te bestemmen voldoende gemotiveerd?
2. Is voldoende gemotiveerd waarom bepaalde percelen al dan niet de bestemming ‘Overige zone-Primag’ hebben gekregen?

Uitspraak

1. De verwijzing van de raad naar de uitspraak van de Afdeling van 24 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4653, biedt echter geen steun voor zijn standpunt dat een planregeling voor een plattelandswoning in het geval van De Peelrand B.V. en anderen geen toekomstbestendige oplossing zou zijn. In die uitspraak heeft de Afdeling overwogen dat de zinsnede ‘een bedrijfswoning, behorend tot of voorheen behorend tot een landbouwinrichting’ uit artikel 1.1a van de Wabo met zich brengt dat de raad een woning in twee situaties met het oog op bewoning door een derde kan bestemmen als plattelandswoning. Enerzijds gaat het om de

situatie dat een bedrijfswoning feitelijk nog als bedrijfswoning wordt gebruikt. Anderzijds gaat het om de situatie dat een bedrijfswoning feitelijk door een derde wordt bewoond. In beide gevallen wordt de plattelandswoning aangemerkt als onderdeel van een bestaande landbouwinrichting. Daaruit volgt dat het feit dat nu nog geen sprake is van bewoning van een agrarische bedrijfswoning door een derde, niet afdoet aan de toepasbaarheid van artikel 1.1a, van de Wabo.

Bovendien moet – gelet op overweging 4.3 van de hiervoor genoemde uitspraak van 29 maart 2017 – de uitspraak van 24 december 2014 zo begrepen worden, dat daaruit volgt dat artikel 1.1a van de Wabo niet van toepassing is op de situatie dat een landbouwinrichting feitelijk gestaakt is en die planologisch ook niet meer kan worden heropgericht. De omstandigheid dat alleen feitelijk geen in werking zijnde landbouwinrichting aanwezig is, betekent dus niet dat de regeling voor plattelandswoningen uit artikel 1.1a van de Wabo niet van toepassing is. Daarvan is in ieder geval sprake zolang het geldende bestemmingsplan ter plaatse een agrarisch bedrijf mogelijk maakt. De keuze van de raad om geen planologische medewerking te willen verlenen aan een plattelandswoning voor De Peelrand B.V. en anderen, berust daarmee op een onjuiste uitleg van de reikwijdte van de regeling uit artikel 1.1a van de Wabo.

2. In de plantoelichting staat dat de raad het vanuit gemeentelijk en provinciaal beleid wenselijk acht om onderscheid te maken tussen een gebied gericht op een agrarische economie en een gebied gericht op een gemengde plattelandseconomie. Binnen het gebied dat is gericht op een agrarische economie – het Primag – moet de agrarische sector zich duurzaam kunnen ontwikkelen. Buiten het Primag wil de raad ook ruimte geven voor niet-agrarische functies, zowel in de vorm van nieuwe economische dragers als woonfuncties. De raad heeft toegelicht dat met het binnen of buiten het Primag plaatsen van een bedrijf of perceel geen standpunt wordt ingenomen over het bestaansrecht van het bedrijf. Agrarische activiteiten zijn ook buiten het Primag toegestaan. Ook buiten het Primag heeft en houdt een bedrijf daarom ontwikkelingsmogelijkheden. Het is wel mogelijk dat een bedrijf buiten het Primag in geval van bedrijfsuitbreiding vaker met een belemmerend gevoelig object zoals een burgerwoning rekening moet houden, omdat in het plan is bepaald dat buiten het Primag wel nieuwe gevoelige objecten mogen worden opgericht of omgeschakeld mag worden naar gevoelige objecten.

Mede gezien de uitvoerige beschrijving in de plantoelichting en de daarin vermelde uitgangspunten en criteria, volgt de Afdeling [appellante sub 4] niet in haar betoog dat de begrenzing van de gebiedsaanduiding ‘overige zone - Primag’ in de verbeelding in algemene zin niet op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen. Hierbij merkt de Afdeling op dat de keuze voor de begrenzing niet noodzakelijkerwijs op objectieve criteria, maar in ieder geval op deugdelijke en navolgbare criteria moet zijn gebaseerd. Die criteria kunnen ook beleidsmatig

van aard zijn.

De raad heeft in de mogelijkheden die het plan biedt een onderscheid gemaakt tussen een gebied waar wordt ingezet op duurzame agrarische ontwikkeling – het Primag – en gebieden waar, naast agrarische functies, ruimte worden geboden voor niet-agrarische functies. Zoals hiervoor onder 9.3 is overwogen, worden buiten de gebiedsaanduiding van het Primag geen beperkingen opgelegd aan de bestaande bedrijfsvoering van agrarische bedrijven, en het plan biedt aan agrarische bedrijven zowel binnen als buiten het Primag dezelfde ontwikkelingsmogelijkheden. Anders dan [appellante sub 8] stelt, is het plan dan ook niet erop gericht dat bij percelen waar de gebiedsaanduiding van het Primag niet aan is toegekend, geen medewerking wordt verleend aan ontwikkelingen van agrarische bedrijven.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-02-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:590

Zaaknummer: 201801850/3/R2

Wetsartikelen: 1.1a Wabo

RECHTSPRAAK

Fryslân/handhaving

Schorsing van last onder dwangsom om maatregelen inzake de op het perceel aanwezige gebouwtjes te treffen ter voorkoming van verstoring van vleermuizen.

Casus

Verzoekster is eigenaar van een perceel waarop gebouwen staan die in het verleden onderdeel uitmaakten van een kruitfabriek. Zij wil op dit perceel een zonnepark met zonnecollectoren aanleggen. Verweerder baseert zijn besluit tot handhaving (waarbij een dwangsom van € 50.000 wordt opgelegd) op het feit dat de vleermuizen op het perceel bij eerdere asbestsaneringswerkzaamheden opzettelijk zijn verstoord.

Rechtsvraag

Heeft verweerder de overtreding van de Ffw, die ten grondslag ligt aan het bestreden besluit, aannemelijk gemaakt?

Uitspraak

Verweerder heeft de gestelde overtreding niet gestaafd met voldoende feitelijke waarnemingen op basis van zorgvuldig verricht onderzoek. Zo heeft verweerder onvoldoende onderzocht waar de vleermuizen op het perceel verblijven, waar hun voortplantingsplaatsen en rustplaatsen zich bevinden in de gebouwen en in hoeverre de saneringswerkzaamheden invloed hebben gehad op die dieren en verblijfplaatsen. De voorzieningenrechter betreft daarbij dat verweerder niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij gericht locatieonderzoek naar die aspecten heeft gedaan. Voorts betreft de voorzieningenrechter dat verzoekster tegenover de controlegegevens van de FUMO meerdere stukken van ecologisch adviesbureau Van Bommel Faunawerk (Faunawerk) heeft overgelegd. Op basis van concrete gegevens en waarnemingen heeft Faunawerk geconcludeerd dat de asbestsanering in het voorjaar van het jaar 2019 geen merkbare invloed op de functie van het gebied voor vleermuizen heeft gehad. Verweerder heeft daar geen deskundigenrapport tegenover gesteld, terwijl hij daar

redelijkerwijs wel toe in de gelegenheid was, gelet op het tijdsverloop tussen de saneringswerkzaamheden en de datum van het bestreden besluit. De voorzieningenrechter is van oordeel dat de gestelde overtreding onvoldoende aannemelijk is gemaakt en dat verweerder daarom niet bevoegd was om handhavend op te treden.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 25-02-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2020:814

Zaaknummer: LEE 20/442

Wetsartikelen: 3.5 lid 2 en 4 Wnb

RECHTSPRAAK

Doetinchem/bestemmingsplan ‘Buitengebied 2012’

Regeling die ertoe strekt toename van ammoniakdepositie te voorkomen is onvoldoende, toetsingskader Wgv is niet toereikend voor beoordelen geuroverlast omdat dit enkel ziet op de voorgrondgeurbelasting.

Casus

Actualisatie en harmonisatie van verschillende bestemmingsplannen voor het buitengebied, het plan maakt ook nieuwe ontwikkelingen mogelijk.

Rechtsvraag

1. Is de in het bestemmingsplan opgenomen regeling voor ammoniakdepositie afdoende?
2. Zijn de gevolgen van het plan voor de geurbelasting op de juiste wijze beoordeeld?

Uitspraak

1. Over de regeling in het plan die ertoe strekt te voorkomen dat de ammoniakemissie toeneemt, overweegt de Afdeling dat in de omschrijving van de ammoniakemissie in artikel 1, lid 1.10, van de planregels als de bestaande situatie is omschreven: de vergunde of gemelde aantallen en soorten dieren. Daarmee heeft de raad niet onderkend dat die vergunde situatie gecorrigeerd moet worden voor de feitelijke stalbezetting zoals die volgt uit CBS-gegevens (vergelijk overweging 39.5 van de uitspraak van de Afdeling van 5 november 2014). Voor zover de raad heeft gesteld dat als bijlage 8 van de plantoelichting een lijst met agrarische bedrijven en de daarvan afkomstige emissies is opgenomen, overweegt de Afdeling dat geen van de planregels naar deze lijst verwijst en daar dus geen bindende betekenis aan kan worden toegekend. Voorts blijkt uit de lijst niet van welke datum de emissies dateren en of de emissies zijn gebaseerd op de feitelijke stalbezetting of vergunde, dan wel gemelde aantallen vee.
2. De Afdeling overweegt dat de raad zijn standpunt over de geurreducerende werking van de luchtwassers niet toereikend heeft onderbouwd. Over het toetsingskader van de Wgv

overweegt de Afdeling dat de omstandigheid dat de normen voor de voorgrondgeurbelasting bij woningen niet worden overschreden, niet betekent dat de achtergrondgeurbelasting aanvaardbaar zal zijn. De raad heeft niet inzichtelijk gemaakt dat de achtergrondgeurbelasting op het moment van het vaststellen van het plan aanvaardbaar is en welke gevolgen de uitbreidingsmogelijkheden uit het plan hebben voor de achtergrondgeurbelasting.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 19-02-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:498

Zaaknummer: 201600392/1/R1

Wetsartikelen: 19j Nbw 1998

RECHTSPRAAK

Overijssel/handhaving

Het college heeft naar aanleiding van het verzoek om handhavend op te treden tegen ammoniakdepositie van een agrarisch bedrijf nabij een Natura 2000-gebied volstaan met een waarschuwing.

Casus

Naar aanleiding van een verzoek om handhaving heeft het college gesteld dat voor het beweiden van vee en het bemesten van gronden een Wnb-vergunning is vereist. De verweerder heeft aan het bedrijf medegedeeld dat binnen drie maanden een vergunningaanvraag moet worden ingediend en dat deze termijn aanvangt op het moment dat het college daadwerkelijk de gelegenheid heeft geboden een aanvraag in te dienen, waarbij tevens zal worden aangegeven welke gegevens bij de aanvraag moeten worden overgelegd.

Rechtsvraag

Heeft de verweerder kunnen volstaan met een waarschuwing?

Uitspraak

De rechtbank is van oordeel dat de verweerder met het bestreden besluit slechts gedeeltelijk conform de door de Afdeling uitgezette lijn heeft gehandeld. Weliswaar wordt in dat besluit en in de brief aan belanghebbende van 17 juli 2019 een termijn van drie maanden voor het indienen van een vergunningaanvraag gegund, maar begin en einde van die termijn zijn niet bepaald. Daarbij volstaat de verweerder met een waarschuwing, wat geen besluit inhoudt. Dat acht de rechtbank in strijd met de rechtszekerheid. Als gevolg hiervan zijn de eisers inderdaad in een onzekere rechtspositie komen te verkeren. De rechtbank is van oordeel dat het bestreden besluit om deze reden niet in stand kan blijven.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 11-02-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2020:513

Zaaknummer: ak_19 _ 1166

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Nadeelcompensatie Waterschap Limburg

Kapitalisatiefactor nadeelcompensatie overeenkomstig onteigeningsrecht.

Casus

Eiser exploiteert samen met zijn zoon een agrarische onderneming aan de [adres] te [plaatsnaam]. Hij heeft op 27 oktober 2014 een verzoek tot schadevergoeding uit hoofde van nadeelcompensatie ingediend bij het Waterschap. Eiser heeft in het schadeformulier vermeld dat hij vanaf 2005, en nog steeds, schade lijdt aan zijn landbouwgronden als gevolg van het te hoge beekpeil van de Eckeltsebeek na de herinrichting daarvan door het Waterschap.

Eiser betoogt dat weliswaar uit vaste jurisprudentie volgt dat het in dit soort zaken gebruikelijk is om (waar het een eigenaar van een zaak betreft) uit te gaan van de kapitalisatiefactor 10 voor voortdurende schades, maar dat deze factor in het onderhavige geval niet reëel is. De schadeoorzaak dateert uit 2004/2005 en betreft een herinrichting van de Eckeltsebeek door het Waterschap, waarvan werd verwacht dat die tot een verlaging van de waterstand zou leiden. Anders dan verwacht ontstond een voortdurende verhoging van de waterstand in de beek, waardoor eiser op het tijdstip dat de toegekende compensatie aan hem is uitgekeerd reeds gedurende 14 jaar schade aan zijn bedrijfsvoering leed en blijft lijden. Eiser stelt dat hij al die tijd in overleg is geweest met het Waterschap over een oplossing, maar dat gedurende al die tijd geen begin is gemaakt met het aanpakken van de oorzaak van de schade. Eiser acht het apert onredelijk dat wordt volstaan met een kapitalisatiefactor 10.

Rechtsvraag

Moet een hogere kapitalisatiewaarde worden gehanteerd?

Uitspraak

Uit de door het Waterschap aangehaalde jurisprudentie van de HR, maar ook uit uitspraken van de Afdeling, bijvoorbeeld de uitspraak van 27 juni 2007, ECLI:NL:RVS:2007:BA8139, komt naar voren dat bij de schadeberekening in onteigeningzaken en nadeelcompensatiezaken een

kapitalisatiefactor kan worden gehanteerd als op de in aanmerking te nemen peildatum sprake blijkt te zijn van permanente dan wel qua duur onbepaalde jaarlijks optredende bedrijfs- of inkomensschade. Gelet op de (onbetwiste) schadeoorzaak in dit geval (de herinrichting van de Eckeltsebeek) dient in deze zaak uitgegaan te worden van een (weliswaar niet exact vast te stellen) datum in 2005 als peildatum. Uit voormelde rechtspraak is voorts af te leiden dat in geval de schade wordt geleden in de hoedanigheid van eigenaar van een onroerend goed, de gekapitaliseerde toekomstige schade wordt bepaald door de jaarlijkse schade te vermenigvuldigen met de factor 10. Dat betekent dat, afhankelijk van de renteopbrengst van de vergoeding, de geraamde jaarlijkse schade over een periode van ongeveer 10 tot 13 jaar wordt gedekt. Indien bij het besluit op een aanvraag blijkt dat sinds de peildatum gedurende een bepaalde periode de schade niet is geleden dan wel had kunnen worden beperkt, is dat echter reden om een lagere kapitalisatiefactor toe te passen. De rechtbank verwijst in dit verband naar de eerdergenoemde uitspraak van de Afdeling van 27 juni 2007. Uit de jurisprudentie is af te leiden dat er in beginsel geen ruimte is om naar boven af te wijken van de factor 10. De eiser betoogt dat er in zijn geval niettemin reden is om een hogere factor dan 10 te hanteren, omdat hij in een periode die al langer dan 13 jaar heeft geduurd geen mogelijkheden heeft gehad om door wijziging van de bedrijfsvoering de schade (verder) te beperken. Voor zover de eiser betoogt dat zijn mogelijkheden om de bedrijfsvoering op de vernatte gronden te wijzigen beperkt waren, acht de rechtbank dit niet onaannemelijk. Daarin is echter onvoldoende reden gelegen om te oordelen dat zich een uitzonderingssituatie voordoet waarin het Waterschap ten voordele van de eiser van de factor 10 had moeten afwijken.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 05-02-2020

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2020:796

Zaaknummer: AWB - 19 _ 1145

Wetsartikelen: 7.14 Waterwet

RECHTSPRAAK

Schagen/bestemmingsplan ‘Pallas-reactor’

Een toename van een stikstofdepositie bij een habitatype waarvoor de kritische depositiewaarde wordt overschreden, betekent niet dat niet kan worden uitgesloten dat een verslechtering van het habitatype plaatsvindt.

Casus

Het bestemmingsplan voorziet in het mogelijk maken van een nieuwe multifunctionele reactor, ter vervanging van de bestaande, op het terrein van de Onderzoekslocatie Petten. Deze locatie ligt op korte afstand van enkele Natura 2000-gebieden.

Rechtsvraag

Kan, ondanks het feit dat de kritische depositiewaarde voor enkele habitattypen wordt overschreden en het plan een toename van de stikstofdepositie veroorzaakt, worden uitgesloten dat het plan niet leidt tot een aantasting van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden?

Uitspraak

In het door Arcadis opgestelde rapport ‘Passende beoordeling stikstofdepositie Pallas-reactor’ van 28 februari 2019 (hierna: ‘de passende beoordeling 2019’) is onderbouwd waarom is uitgesloten dat als gevolg van de bouw en het gebruik van de Pallas-reactor enig effect optreedt op de habitattypen die voorkomen in de Natura 2000-gebieden ‘Zwanenwater & Pettemerduinen’ en ‘Duinen Den Helder-Callantsoog’. De passende beoordeling 2019 concludeert dan ook dat de realisatie van de Pallas-reactor niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden ‘Zwanenwater & Pettemerduinen’ en ‘Duinen Den Helder & Callantsoog’. De enkele stelling van Stichting Duinbehoud op de zitting dat naar eigen waarneming de kwaliteit van verschillende habitattypen – anders dan blijkt uit de veldonderzoeken die in het kader van de passende beoordeling 2019 zijn gedaan – slecht is, is ontoereikend voor het oordeel dat de raad zich bij de vaststelling van het plan niet op de

conclusies uit de passende beoordeling 2019 heeft mogen baseren. Stichting Duinbehoud heeft haar stelling niet met een tegenrapport of andere objectief verifieerbare gegevens onderbouwd. Gelet hierop heeft de raad zich dan ook terecht op het standpunt gesteld dat het plan niet leidt tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden 'Zwanenwater & Pettemerduinen' en 'Duinen Den Helder & Callantsoog'.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 11-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:741

Zaaknummer: 201903529/1/R1

Wetsartikelen: 2.8 lid 3 Wnb

RECHTSPRAAK

Beverwijk/bestemmingsplan ‘Wijk aan Zee/Beverwijk’

Naar aanleiding van de PAS-uitspraak van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:613) is, wat betreft het aspect stikstof, een aanvullende passende beoordeling verricht. Een school die na de passende beoordeling is gesloopt, mag meegenomen worden bij het bepalen van de referentiesituatie.

Casus

Het bestemmingsplan dat met toepassing van de Chw is vastgesteld, voorziet in de herontwikkeling van de kern Wijk aan Zee. Het voorziet onder meer in woningen op een locatie waar eerder een school stond.

Rechtsvraag

Mag een school die ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan was gesloopt, worden meegenomen in de referentiesituatie?

Uitspraak

De omstandigheid dat de school na het opstellen van de passende beoordeling is gesloopt, betekent op zichzelf nog niet dat de raad bij de passende beoordeling van een onjuiste referentiesituatie is uitgegaan. De raad heeft immers de gevolgen van het plan vergeleken met de feitelijk bestaande legale planologische situatie. Dat de raad voor het peilmoment van die situatie het moment van het opstellen van de passende beoordeling heeft gekozen, acht de Afdeling niet in strijd met het recht. Daarbij betreft de Afdeling dat niet gebleken is dat in de periode tussen het maken van de passende beoordeling en het vaststellen van het plan, andere stikstof veroorzakende activiteiten zijn ontplooid op het perceel waarop de school stond.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:683

Zaaknummer: 201902495/1/R1 en 201903375/1/R1

Wetsartikelen: 2.8 lid 3 Wnb

RECHTSPRAAK

Aalten/bestemmingsplan ‘Landelijk gebied 2015’

De bestemmingsregeling sluit een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie niet uit. Een passende beoordeling voor intern salderen is niet vereist indien wordt aangesloten bij het bestaande planologische toegestane gebruik.

Casus

Bestemmingsplan buitengebied, hoofdzakelijk conserverend van aard en invulling gevend aan het geactualiseerde ruimtelijk beleid. Er is onder meer beroep ingesteld door een tweetal milieuorganisaties.

Rechtsvraag

1. Kan worden uitgesloten dat het bestemmingsplan leidt tot significante gevolgen voor de stikstofuitstoot?
2. Kan een bestemmingsplan voorzien in de mogelijkheid van intern stalderen?

Uitspraak

1. Nee, de regeling is niet geënt op het aantal dieren maar op het aantal dierplaatsen, uit de regeling volgt niet dat bestaand gebruik alleen mag worden gezet als het planologisch legaal is en voor het peilmoment is ten onrechte aangesloten bij de inwerkingtreding van het plan.
2. Met de bepaling van artikel 3, lid 3.4.2, onder b, van de planregels heeft de raad willen voorzien in de mogelijkheid van het zogeheten ‘intern salderen’, zowel in het geval dat wordt aangesloten bij de referentiesituatie als bij een in rechte onaantastbare natuurvergunning. De mogelijkheid om intern te salderen in het geval dat wordt aangesloten bij het bestaande planologisch toegelaten gebruik, is in overeenstemming met artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb en behoeft dus niet passend te worden beoordeeld. Dit geldt echter niet voor de planologische mogelijkheid om intern te salderen in het geval dat wordt aangesloten bij een in rechte onaantastbare natuurvergunning. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak

van 11 april 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1185, maakt artikel 2.8, tweede lid, van de Wnb een uitzondering op de verplichting om een passende beoordeling op te stellen, maar alleen als het plan een herhaling of voortzetting is van een project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, voor zover een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat plan. In geval in het plan voor het toegelaten gebruik mag worden aangesloten bij een natuurvergunning, maar daarnaast tevens wordt toegestaan om door intern salderen af te wijken van de vergunde situatie, wordt niet voldaan aan de voornoemde vereisten die voortvloeien uit artikel 2.8, tweede lid, van de Wnb. Er is dan immers niet langer sprake van een herhaling of voortzetting van een project waarvoor op basis van een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:684

Zaaknummer: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2020:684>

Wetsartikelen: 2.7 Wnb en 2.8 Wnb

RECHTSPRAAK

Gelderland/inpassingsplan ‘Overnachtingshaven Lobith’

Naar aanleiding van de PAS-uitspraak van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:613) is, wat betreft het aspect stikstof, een aanvullende passende beoordeling verricht. Wat betreft het permanente verlies van habitattypen en leefgebied van vogelsoorten is een ADC-toets verricht.

Casus

Het inpassingsplan voorziet in het moderniseren van een bestaande overnachtingshaven (Tuindorp) en het aanleggen van een nieuwe (Spijk). Het gaat onder meer om het verbreden en verdiepen van de haven. Het plangebied van de locatie Spijk maakt deel uit van Natura 2000-gebied Rijntakken.

Rechtsvraag

1. Is met de aanvullende passende beoordeling de vereiste zekerheid verkregen dat de ontwikkelingen, wat betreft stikstof, de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden niet aantasten?
2. Wordt voldaan aan de criteria uit de ADC-toets?

Uitspraak

1. In de aanvullende passende beoordeling zijn – met het rekenmodel AERIUS M16L – de gevolgen van het project voor de Natura 2000-gebieden Rijntakken, Veluwe, Landgoederen Brummen, Stelkampsveld, Korenburgerveen, Bekendelle, Sint Jansberg, De Bruuk, Zeldersche Driessen en Maasduinen berekend. De berekeningen zijn uitgevoerd voor de aanleg- en gebruiksfase van het project. Bij de berekeningen voor de aanlegfase is, zo vermeldt de aanvullende passende beoordeling, uitgegaan van het worstcase scenario dat alle schepen de meest belastende route afleggen. Bij de beoordeling van de vraag of een toename van de stikstofdepositie leidt tot significante effecten en in het verlengde daarvan tot een aantasting

van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden, is per habitattype en soort gekeken naar de omvang van de toename, de kritische depositiewaarde, de instandhoudingsdoelen, het aanwezige areaal en de kwaliteit daarvan en de specifieke milieukekenmerken. De hoogste bijdrage is berekend ter plaatse van het Natura 2000-gebied Rijntakken, waar de maximale toename van de stikstofdepositie in de aanlegfase 3,13 mol N/ha/jaar bedraagt op het habitattype Stroomdalgrasland en 5,05 mol N/ha/jaar op leefgebieden. Over de tijdelijke toename van de stikstofdepositie op het habitattype Stroomdalgrasland is in de aanvullende passende beoordeling vermeld dat deze bijdrage niet leidt tot significant negatieve gevolgen, omdat de effecten – door de tijdelijke bijdrage, de vegetatie die ter plaatse voorkomt en de bufferende werking van de bodem – niet merkbaar zijn. Wat betreft de toename van de stikstofdepositie op het leefgebied van de kwartelkoning is in de aanvullende passende beoordeling vermeld dat stikstofdepositie voor de kwartelkoning en het bijbehorend leefgebied een ondergeschikte rol speelt en dat de berekende maximale toename niet leidt tot negatieve gevolgen. Verder is in de aanvullende passende beoordeling vermeld dat de maximale depositie in de gebruiksfase 0,03 mol N/ha/jaar bedraagt en dat de toename dermate beperkt is dat deze niet van merkbare invloed is op de kwaliteit van de aanwezige habitattypen. In de aanvullende passende beoordeling wordt geconcludeerd dat het project geen significant negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Ten aanzien van de overige Natura 2000-gebieden is in de aanvullende passende beoordeling opgenomen dat in de aanlegfase sprake is van een beperkte toename van stikstofdepositie op de habitattypen en dat uitsluitend voor de Natura 2000-gebieden Veluwe, Sint Jansberg en Maasduinen sprake is van een beperkte toename van stikstofdepositie op de leefgebieden van habitatsoorten. In de gebruiksfase veroorzaakt het plan geen toename van stikstofdepositie op deze Natura 2000-gebieden. Het project heeft, zo vermeldt de aanvullende passende beoordeling, geen significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van deze Natura 2000-gebieden.

De Afdeling acht deze beoordeling afdoende.

2. Ja, er zijn geen alternatieve oplossingen, er is sprake van een dringende reden van openbaar belang (veiligheidsredenen, voldoende overnachtingsplaatsen zodat schippers kunnen voldoen aan verplichte vaar- en rusttijden) en deze wegen zwaarder dan de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. Op een drietal locaties binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken worden compenserende maatregelen getroffen.

De Afdeling overweegt, onder verwijzing naar haar uitspraak van 18 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2454, dat uit de richtsnoeren volgt dat niet onder alle omstandigheden is vereist dat het resultaat van de voorgenomen compenserende maatregelen moet zijn bereikt

voordat de schade ontstaat, maar dat dan aanvullende maatregelen moeten worden getroffen om geleden verliezen extra te compenseren.

Wat betreft de overige twee compensatiegebieden hebben provinciale staten zich – gelet op de gegeven toelichting – op het standpunt mogen stellen dat het niet redelijk is om met de start van de werkzaamheden te wachten totdat deze compensatiegebieden daadwerkelijk functioneel zijn.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:682

Zaaknummer: 201606186/1/R1

Wetsartikelen: 2.8 lid 3 Wnb en 2.8 lid 4 Wnb

RECHTSPRAAK

Bergeijk/coördinatieregeling voor bestemmingsplan en omgevingsvergunningen voor de activiteiten bouwen en milieu

Verweerder kan niet afwijken van de in stalderingsregeling opgenomen verplichting dat de staldering ten tijde van de verlening van de vergunning moet hebben plaatsgevonden.

Casus

De besluiten voorzien in het oprichten van een pluimveehouderij en een bedrijfswoning op de locatie van een voormalige rundveehouderij. De pluimveehouderij moet verhuizen vanwege de aanleg van een nieuwe verbindingsweg, de N69. Omdat ten tijde van de aankoop van de nieuwe bedrijfslocatie nog geen stalderingsplicht bestond, is het college afgeweken van de Beleidsregeling staldering Noord-Brabant. De provincie heeft de verplichting tot staldering overgenomen en zich verbonden om 9.475 m² aan stalruimte elders in hetzelfde stalderingsgebied aan te kopen.

Rechtsvraag

Heeft verweerder kunnen afwijken van de in de Verordening ruimte opgenomen verplichting dat de staldering ten tijde van het bestreden besluit moet hebben plaatsgevonden?

Uitspraak

Niet in geschil is dat het plangebied binnen een stalderingsgebied ligt. De Afdeling stelt vast dat het bestemmingsplan in strijd met artikel 26.1 van de Verordening geen bepaling bevat over de stalderingsplicht. Dat ingevolge artikel 3, lid 3.2.3, aanhef en onder g, van de planregels een maximum is gesteld aan de oppervlakte van een dierenverblijf laat onverlet dat de stalderingsplicht niet is opgenomen in de planregels. Uit de bestreden besluiten valt voorts niet op te maken dat ten tijde van de vergunningverlening aan de stalderingsverplichting in artikel 35, lid 3, van de rechtstreeks werkende regels uit de Verordening is voldaan. Uit het door het college van gedeputeerde staten op 11 december 2017 afgegeven stalderingsbewijs

blijkt dat de stalderingsmeters nog moesten worden aangekocht. Staldering heeft derhalve ten tijde van de bestreden besluiten nog niet plaatsgevonden. In artikel 26 en artikel 35, lid 3, van de Verordening is het toestaan van de oprichting van een dierenverblijf, waarin het bestreden besluit voorziet, afhankelijk gesteld van het bewijs dat ten behoeve van deze oprichting een bestaand dierenverblijf elders reeds is gesloopt of dat een herbestemming daarvan heeft plaatsgevonden. Dat bewijs was er ten tijde van de bestreden besluiten niet. Weliswaar is er door het college van gedeputeerde staten afgeweken van de verplichting in de Beleidsregel om een bewijs te overleggen dat daadwerkelijk is gestaldeerd, maar daarmee kan geen uitzondering worden gemaakt op de in artikel 26 en artikel 35 van de Verordening opgenomen stalderingsplicht, omdat deze bepalingen zelf geen afwijkmogelijkheid kennen. Een algemene ontheffing op grond van artikel 38.6 van de Verordening ontbreekt eveneens.

Nu gelet op het voorgaande ten tijde van de vaststelling van het plan niet aan de stalderingseis was voldaan, heeft de raad het plan naar het oordeel van de Afdeling in strijd met artikel 26 van de Verordening vastgesteld.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-02-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:620

Zaaknummer: 201803156/1/R2

Wetsartikelen: 26 Verordening ruimte Noord Brabant en 35 lid 3 Verordening ruimte Noord Brabant